

Consultatiedocument Fink

In juni van dit jaar is het *Consultatiedocument Fink: Naar versterking van transparantie in de markt van mkb-financiering* door het Ministerie van Economische Zaken gepubliceerd. Middels onderhavige consultatie stelt het ministerie verschillende betrokkenen in de gelegenheid om vanuit diverse perspectieven inbreng te leveren. In het document zijn vier vragen gesteld die richting moeten geven aan de te nemen keuzes. De visie van 216 Accountants op deze vier vragen wordt navolgend gegeven.

Vraag 1: Marktplaats: Welke rol dient de overheid te vervullen vanuit het belang van een marktplaats voor vraag en aanbod in de mkb-financieringsmarkt.

Hoewel de verleiding groot is om de overheid als marktmeester te positioneren, zal deze invulling niet licht gekozen dienen te worden.

Uit de notitie blijkt dat de overheid het MKB wil helpen bij het verkrijgen van financieringen. In die hoedanigheid zien wij met name een *stimulerende, informerende en een beschermende rol van de overheid* in deze.

Stimulerende rol

Fink geeft toegang tot alternatieve financieringsbronnen. De grootbanken doen geen van allen mee aan de pilot. Wij vinden dit jammer.

Wij zijn voorstander van een vrije markt waarbinnen de overheid een rol heeft in het samenbrengen van de in de markt aanwezige kennis en dit door te geven aan de MKB-ondernemers.

Een belangrijke financieringsmogelijkheid vanuit de overheid is bijvoorbeeld de BMKB. Deze blijft op dit moment in Fink buiten beeld omdat deze met name door de grootbanken wordt verstrekt als onderdeel van een financieringsconstructie. De overheid zou de markt kunnen stimuleren door te onderzoeken of de zekerheidsstelling ook voor andere (fin-tech) financieringsinstellingen mogelijk te maken. Op die manier speelt de overheid naast een stimulerende ook een participerende rol.

Informerende rol

Door haar centrale positie, en algemene toegang tot de markt middels de diverse organen zoals bijvoorbeeld de KvK, kan de overheid ondernemers en andere belanghebbende optimaal informeren: zij is als geen ander in staat de gewenste en benodigde informatie te verzenden, maar ook te ontvangen en vervolgens te verwerken.

Beschermende rol

Voor de overheid zien wij met name een beschermende rol ten aanzien van de markt.

In een vrije markt kan eenieder toetreden en zich als financieringsinstelling positioneren. De bijzondere positie van de overheid maakt haar, ons inziens, als enige geschikt en voldoende geëquipeerd om toezicht te houden op eventuele 'foutieve' toetredingen tot de markt, dan wel andere ongewenste marktbewegingen te beheersen. De AFM zal hierin een centrale rol kunnen spelen.

Uitgebreide regelgeving op voorhand lijkt echter weinig zinvol. De verscheidenheid aan fin-tech financiers zorgt voor een grote verscheidenheid aan beoordelingscriteria van bijvoorbeeld de financieringsaanvragen. Overregulering in deze zal een remmende werking hebben ten aanzien van nieuwe beoordelingsvarianten.

Door participatie in regionale investeringsfondsen als bijvoorbeeld LIOF en NOM doet de overheid indirect mee om de financiering van het MKB te ondersteunen. Door participatie en regionale ondersteuning helpt de overheid het lokale MKB daar waar dit het meest nodig is.

Vraag 2: Welke spelregels zijn nodig?

Belangrijk voor de continuïteit van de markt is dat er toezicht is op de betrouwbaarheid en continuïteit van marktplaatsen en financiers. Excessen dienen te worden voorkomen.

Wij voorzien met name een noodzaak tot regulering van de navolgende aspecten:

- Toetreding tot de markt
- Transparantie
- Betrouwbaarheid en continuïteit
- Waarborgstellingen
- Toezicht

De laatste jaren zien we dat er veel nieuwe (fin-tech) financieringsinstellingen en financieringsplatforms zijn toegetreden tot de markt.

Ten aanzien van banken is er reeds voldoende wet- en regelgeving. Een bankvergunning wordt niet licht gegeven. De overheid heeft hierin haar rol reeds goed opgepakt.

Ten aanzien van de nieuwe financieringsplatforms is de AFM nog zoekend naar de normstelling. Wildgroei is niet bevorderlijk voor de transparantie van de markt. Enige regulerende werking achten wij zinvol. Wij onderkennen de problematiek ten aanzien van de regels voor deze nieuwe toetreders. Door gebrek aan ervaringen, zowel positief als negatief, is de norm en de vorm van toezicht nog niet duidelijk te stellen.

Banken verplichten door te verwijzen naar alternatieve financiers lijkt overbodig, wel is het belangrijk dat er een goede terugkoppeling is naar de ondernemer waarom niet gefinancierd wordt.

Wel zijn de financieringsinstellingen moreel verplicht de afwijzing grondig en gefundeerd terug te koppelen naar de klant. De MKB-ondernemer kan op basis van de afwijzing, al dan niet met zijn adviseur, bepalen welke alternatieve financieringsinstellingen worden gevraagd de financiering te verstrekken. In Nederland zien we op dit moment al dat er samenwerkingsverbanden ontstaan van banken met fin-tech instellingen. (Rabobank – Collin Crowdfund, ABN-AMRO – NEOS). Ook de rol van Qredits is een bijzondere. Het liefst komt die in actie na een afwijzing (of doorverwijzing) van één van de grootbanken. Door de samenwerkingen worden afwijzingen slechts deelafwijzingen. In samenwerking wordt alsnog gefinancierd. De markt schijnt dit derhalve zelf al deels te regelen.

De overheid hoeft zich in deze niet verder te mengen. Goede ondernemers zorgen ervoor dat ze goede plannen maken en/of goede adviseurs in te schakelen om te helpen bij de aanvraag.

Vrije marktwerking binnen een ruim kader zal er voor zorgen dat veel MKB klanten geholpen kunnen worden. Er is immers een grote variëteit aan financiers die elk in hun eigen niches mogelijkheden geven aan MKB ondernemers.

Informatie uitwisselen tussen financieringsinstellingen is vanuit privacy- en compliance-regels ongewenst. De klant moet regisseur blijven van zijn eigen informatie-set. Hij bepaalt naar welke instellingen de informatie wordt verzonden.

3a. Hoe kan standaardisatie bijdragen aan een betere werking van de markt voor mkb-financieringen?

Gestandaardiseerde informatiesets optimaliseren communicatie tussen de diverse actoren. Nu nog moet de ondernemer een aanvraag, als hij deze bij verschillende instellingen wil indienen, middels verschillende formats aanleveren. Dit kan door standaardisatie eenvoudiger, effectiever en vooral efficiënter.

Aansluiten bij bijvoorbeeld de SBR banken-taxonomie zou hierin een stap voorwaarts zijn. Vooreerst moeten dan wel alle neuzen van de diverse financieringsinstellingen dezelfde kant op staan en de angst dat deze standaardisatie concurrentie-verhogend gaat werken worden weggenomen.

Het verbaast dat het SBR bankentraject nog slechts wordt uitgevoerd door en voor de drie grootbanken (ABN-AMRO, ING en Rabobank). Openheid en transparantie is hierin beperkt. De overheid kan hierin een bemiddelende en aanjagende rol hebben.

Wij pleiten voor SBR als standaard voor minimaal 80% van de markt; ruimte voor uitzonderingen moet blijven. Beoordeling op andere criteria dan enkel financiële moet immers mogelijk blijven. Denk hierbij bijvoorbeeld aan rekening courant analyses waarbij op basis van actuele gegevens een inschatting kan worden gemaakt van de nabije toekomst van het bedrijf.

Standaardisatie kan echter alleen voor de harde gegevens. Zachte informatie over kwaliteit van het ondernemerschap, culturele achtergronden en marktomstandigheden etc. blijft maatwerk. Dit standaardiseren zal naar ons oordeel er niet toe bijdragen dat meer MKB ondernemingen gefinancierd gaan worden.

3b. Moeten eisen worden gesteld aan de terugkoppeling door financiers. Zo ja, welke?

Transparantie en openheid ten aanzien van financieringsbesluiten is van groot belang voor de MKB- ondernemer. Eerst dan kan hij/zij er van leren.

Verplichten tot feedback is echter niet wenselijk omdat er dan het gevaar bestaat dat er meer vanuit de instellingen, op traditionele wijze, zal worden gezocht naar algemeenheden om financieringsaanvragen af te wijzen (bijv. 'We hebben geen vertrouwen in de prognose.') en dus het doel voorbij geschoten wordt.

De overheid kan een stimulerende rol vervullen in de richting van de financiers door hen te wijzen op het belang van goede feedback. Verder kan de overheid deze stimulerende rol ook

vervullen naar de kredietvragers, door hen te helpen bij het leren doorvragen over de redenen van de afwijzing om zo de gewenste leereffecten te bewerkstelligen en eventuele alternatieven mogelijk te maken.

3c. Zijn aanvullende maatregelen nodig om de beschikbaarheid van relevante informatie over het mkb voor verschillende financiers te vergroten. Zo ja, welke?

Wij zijn geen voorstander van aanvullende maatregelen tot het verregaand delen van informatie. Belangrijker is het faciliteren van de markt tot transparantie daar waar nodig.

Het vastleggen van alle aanvragen en/of afwijzingen in een register achten wij op dit moment niet van toegevoegde waarde. Wel kunnen we ons voorstellen dat aanvragen waarbij de overheid gevraagd wordt direct of indirect mee te participeren, worden geregistreerd. We denken dan aan financieringsaanvragen met een BMKB – component en aanvragen bij Regionale Participatiemaatschappijen. (NOM, LIOF, OOM, etc.).

4. Dienen schakels in de financieringsketen te worden gestandaardiseerd. Zo ja, welke?

Om een open markt te creëren is een vorm van standaardisatie door de gehele keten heen wenselijk (met name ten aanzien van de harde criteria). De SBR banken taxonomie kan, zoals eerder benoemd, bijdragen aan een open markt.

Nu nog moet de ‘onwetende klant’ zich verdiepen in de vele mogelijkheden en onmogelijkheden die er zijn. In een optimale situatie dienen de financiers zich meer te verdiepen in de klant en de markt van de klant en zouden zij meer inzicht geven in hun wensen en eisen. Door mogelijkheden van vraag-gedreven en aanbod-gedreven markten te combineren ontstaat er een betere marktwerking.

Conclusie

De overheid wil het midden en klein bedrijf helpen de financierbaarheid van de individuele bedrijven te vergroten.

Hulpmiddel hierbij is FINK!

Dit hulpmiddel kan in de verkennende fase bij financieringsaanvragen worden ingezet.

In dit consultatiedocument is gevraagd naar de rol die de overheid kan vervullen in de mkb-financieringsmarkt, welke spelregels er nodig zijn en in hoeverre de informatiesets gestandaardiseerd moeten worden.

Ten aanzien van de marktplaats zien we een stimulerende, informerende en beschermende rol.

De regelgeving zou gericht moeten zijn op met name betrouwbaarheid en continuïteit. Standaardisatie van de informatie zal een positieve werking hebben, omdat het daardoor eenvoudig en snel bij meerdere aanbieders een kredietvraag kan worden aangeleverd. Het is van belang dat financiers bij een afwijzing een heldere en eerlijke reden geven voor een

afwijzing. Dit helpt de ondernemer bij de volgende stappen om uiteindelijk wel een financiering te krijgen voor zijn plannen.

Aanvullende maatregelen ten aanzien van de beschikbaarheid van relevante informatie achten we niet van belang. Ook een register zal niet direct bijdragen aan een betere financierbaarheid van het midden- en kleinbedrijf.

Standaardisatie van de schakels in de financieringsketen kan van toegevoegde waarde zijn. Dit is efficiënt voor zowel de kredietvrager als de financieringsinstellingen en marktplaatsen.

We vertrouwen erop u voldoende te hebben geïnformeerd en geven toestemming dat dit stuk openbaar wordt gedeeld.

Met vriendelijke groet,

216 Accountants